

Dôvodová správa

Akčný plán obnoviteľných zdrojov energie (ďalej OZE) bol vygenerovaný v rámci aktivít realizovaného projektu Knowbridge (7. rámcový program EÚ), za účelom vytvoriť širší rámec a podmienky pre kreovanie cezhraničného klastra využívania obnoviteľných zdrojov energie stimulovaného aplikovaným výskumom a inováciami na území Košického samosprávneho kraja a Severného Maďarska.

Na spracovaní spoločného Akčného plánu OZE sa podieľali odborní pracovníci Úradu KSK, Technickej univerzity Košice, Východoslovenskej energetiky, ZŤS VVÚ, Univerzity v Miškolci, Severomaďarskej rozvojovej agentúry, Miskolc Holdingu, Nagy Ferenczi a ENINu.

Návrh spoločného Akčného plánu obnoviteľných zdrojov energie v Košickom samosprávnom kraji a Severnom Maďarsku reflektuje na aktuálny technologický vývoj v EÚ a v krajinách OECD i ciele Energetickej politiky SR a Maďarska so zámerom posilniť spoluprácu pri aplikácii projektov inovatívnych technológií z OZE a z oblasti energetickej efektívnosti do praxe, a ako aj za účelom posilnenia rozvoja trhu obnoviteľných zdrojov energií.

Akčný plán s opatreniami je plne v súlade s hlavnými prioritami Stratégie Európa 2020 a Agendou 20-20-20 EÚ, ktorých hlavnými cieľmi v oblasti energetiky je znížiť emisie skleníkových plynov najmenej o 20% v porovnaní s úrovňami z roku 1990, zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie na celkovej produkcii energie na 20% a zvýšiť energetickú účinnosť minimálne o 20%.

Predložený návrh Akčného plánu OZE nadväzuje na Akčný plán SR pre oblasť OZE na roky 2010 – 2015, Akčný plán energetickej efektívnosti SR, Koncepciu využívania obnoviteľných zdrojov energie v KSK, Energetickú politiku KSK a Regionálnu inovačnú stratégiu KSK.

Rovnako ako v kľúčových hospodárskych segmentoch SR a Maďarska je to i energetický sektor, ktorý si vyžaduje silné inovatívne líderstvo a zodpovednosť pri modernizácii energetickej infraštruktúry. Energetické firmy a výskumné pracoviská potrebujú systematickú podporu zameranú na rozvoj a nasadzovanie nových inovatívnych technológií v oblasti výroby, distribúcie, energetickej efektívnosti a racionálneho využívania OZE.

Ministerstvo hospodárstva SR v spolupráci Regulačným úradom pre sieťové odvetvia má v spolupráci so samosprávami v komunálnej energetike zodpovednosť aktualizovať a nastaviť podporný komplexný program, ktorý umožní pripraviť širšie zapojenie týchto inovatívnych technológií OZE do energetického systému podľa toho, aké reálne ekonomicky potenciálne prínosy v oblasti energetickej bezpečnosti a zamestnanosti a stabilizácie cien pre obyvateľstvo môžu priniesť v rámci energetického mixu pre nasledujúcu dekádu/dy.

Spoločný akčný plán v sektore obnoviteľných zdrojov energie vypracoval expertný tím na základe detailných analýz sektora OZE v oboch prihraničných regiónoch. Bolo uskutočnených spolu 81 dotazníkových prieskumov, 28 hĺbkových rozhovorov a 4 expertné workshopy. Inovačná výkonnosť oboch regiónov ani úroveň spolupráce regionálnych aktérov v regiónoch nie je na vysokej úrovni. Potenciál v oblasti OZE v oboch regiónoch existuje a je značný, ale do istej miery jeho napĺňanie limituje nedostatok finančných prostriedkov v oboch cezhraničných regiónoch, nedostatočná podpora regionálnych inovačných systémov, slabá previazanosť aplikovaného výskumu s praxou.

Inovácie, vývoj a rozsiahle aplikácie čistých energetických technológií (tzv. clean-tech technológií) sú neodmysliteľnou súčasťou transformácie energetických trhov, ktorá už vo svete a vyspelých krajinách intenzívne prebieha. Ak nedôjde k efektívnej koordinácii a podpore v oblasti aplikovaného výskumu a vývoja energetických čistých technológií

prepojené na domáce malé a stredné podniky a transformácii priemyslu smerom k ekoinováciám, bude to znamenať i vážnu hrozbu spojenú so stratou pracovných miest a konkurenčného postavenie Slovenska v rámci EÚ27.

Identifikované rozvojové témy, priority a opatrenia zamerané na podporu inovatívneho rozvoja OZE v KSK a v Severnom Maďarsku, ako aj zásobník 36 projektových zámerov, ktoré sú súčasťou akčného plánu, sú dobrým východiskom pre spoluprácu KSK a župy BAZ v tomto a nasledujúcom programovacom období 2014 – 2020 pri realizácii investičných, výskumných a vzdelávacích projektov v tejto agende.

Postupná realizácia tohto akčného plánu prispeje k posilňovaniu energetickej bezpečnosti oboch regiónov, k tlmeniu rastu cien za dodávky energie, k rozvoju priemyslu čistých technológií a k inovatívnym riešeniam spojených s energetickou efektívnosťou a so zmysluplným využívaním obnoviteľných zdrojov energií v Košickom samosprávnom kraji a v Severnom Maďarsku.

Príloha: Akčný plán obnoviteľných zdrojov energie

V Košiciach dňa 6. 3. 2012

Vypracovali:

Ing. Peter Ťapák

Ing. Viera Dulinová